

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/78/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212227841
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4212227841.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v spore žalobcu: Home Credit Slovakia, a. s., IČO: 36 234 176, Teplická č. 7434/147, Piešťany, zastúpený: AK ERASMUS LEGAL, s.r.o., IČO: 36 789 615 Justičná 9, Bratislava proti žalovanému: C. S., XX.X.XXXX, bytom S. XXXX/XX, XXX XX L., o zaplatenie 1296,78 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno, č. k. 7C/25/2013- 111 zo dňa 25. novembra 2016 v spojení s dopĺňacím rozsudkom č.k. 7C/25/2013-173 zo dňa 13.apríla 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania z r u š u j e a vec v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol, že konanie v časti zaplatenia časti istiny v sume 650 eur zastavuje. Podanú žalobu zamietol a o trovách konania rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá na náhradu trov konania právo. Svoje rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 497 Obchodného zákonníka, § 52 odsek 1,2,3,4, § 53 ods. 1,5 § 54 odsek 1,2, § 517 odsek 2 Občianskeho zákonníka a § 4 odsek 1,2, 3, zákona č. 158/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Podľa zisteného skutkového stavu považoval za preukázané, že strany sporu boli v právnom vzťahu na základe úverovej zmluvy zo dňa 03.06.2009, pričom na jednej strane vystupoval ako veriteľ spoločnosť Home Credit prostredníctvom fin. služby TESCO a na strane druhej ako dlžník žalovaný. Žalovaný na základe citovanej zmluvy vyčerpal jednorazovo úver v sume 1400 eur na nákup spotrebného tovaru. Podľa úverovej zmluvy bola dojednaná ročná úroková sadzba 23,67 %, RPMN 26,68 % a celkovo 72 mesačných splátok po 41,79 eura, pričom splatnosť poslednej splátky bola určená na 03.06.2015. Súd uviedol, že doposiaľ žalovaný uhradil na tento úver sumu 1431,79 eura. Poukázal na to, že žalobca počas konania opakovane bral späť žalobu podaniami doručenými súdu dňa 10.02.2014, 25.06.2014, 17.07.2014. Podaním zo dňa 11.11.2016 zobral žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 650 eur, preto v zmysle § 145 ods. 1 CSP súd konanie v časti o zaplatenie sumy istiny v sume 650 eur zastavil.

1.2 Súd prvej inštancie posúdil daný právny vzťah strán sporu ako vzťah založený spotrebiteľskou zmluvou, pričom žalobca bol v postavení dodávateľa a žalovaný v postavení spotrebiteľa. Právny vzťah strán sporu preto posúdil podľa noriem spotrebiteľského práva, a to podľa osobitného právneho predpisu zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy a ustanovení Občianskeho zákonníka. Poukázal na svoje zistenie ohľadom skutočnosti, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere, o ktorú žalobca opiera uplatnený nárok, neobsahuje údaj podľa § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Uviedol, že z citovaného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že pri stanovení výšky mesačnej splátky mal žalobca v úverovej zmluve presne stanoviť mesačnú výšku splátky istiny, úrokov a poplatkov (oddelené), tak ako to predpokladá zákon o spotrebiteľských úveroch. Za naplnenie tejto náležitosti nie je

možné považovať uvedenie mesačnej splátky bez špecifikácie istiny, úrokov a iných poplatkov. Dôvodil, že spotrebiteľ podľa citovaných zákonných ustanovení má právo na informácie o tom, v akej sume splatí samotnú istinu úveru v mesačných dohodnutých splátkach, akú sumu z toho platí na úroky a v akej výške platí úroky. Vzhľadom k uvedenému súd prvej inštancie považoval poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Keďže úver bol poskytnutý v sume 1.400,- eur a žalovaný uhradil celkom sumu 1.431,79 eura, súd podanú žalobu vo zvyšku zamietol. Súd prvej inštancie o trovách konania rozhodol podľa § 257 CSP v spojení s článkom 2 ods. 1 základných princípov CSP vychádzajúc z toho, že v uvedenom konaní existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Uviedol, že strany sporu žalobcu ako aj žalovaný boli zhodne zastúpení advokátmi. Podľa súdu za danej situácie nie je možné ustáliť či už mieru zavinenia vrátane účelnosti uplatnených úkonov právnej pomoci podľa § 256 ods. 2 CSP, resp. rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania s prihliadnutím na zásadu úspechu vyjadrenú v § 255 ods. 2 CSP, a preto súd na základe uvedených skutočností mal za to, že je na mieste rozhodnúť podľa § 257 CSP.

2. Doplniacím rozsudkom č.k. 7C/25/2013- 173 zo dňa 13.apríla 2018 súd prvej inštancie doplnil rozsudok Okresného súdu Komárno č.k. 7C/25/2013-111 zo dňa 25.11.2016 o nasledovný výrok: Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 252,- eur zastavuje. Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 84,- eur zastavuje. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že priebehu konania žalobca podaním doručeným súdu dňa 10.2.2014 zobral žalobu späť v časti sumy 252 eur a podaním doručeným súdu dňa 25.6.2014 zobral žalobu späť v sume 84 eur a z uvedených dôvodov žiadal, aby súd konanie o tejto časti zastavil. O týchto späťvzatiach žalobcu súd prvej inštancie doposiaľ nerozhodol. S poukazom na ust. § 145 ods. 2 CSP, súd rozhodol doplnujúcim rozsudkom, v ktorom rozhodol o čiastočnom späťvzati žaloby tak, že zastavil konanie v časti zaplatenia 5 % ročného úroku z omeškania zo sumy 2.727,03 eur od 1.1.2015 do zaplatenia.

3. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v zákonnej lehote odvolaním žalobca v jeho zamietajúcej časti dôvodiac, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že z citovaného ustanovenia § 4 ods. 2 ZSÚ nevyplýva, že by zmluva mala obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov zvlášť a jednotlivo. V tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok Súdneho dvora z 9.11.2016 vo veci C-42/15, z ktorého vyplynulo, že zmluva o úvere musí uvádzať iba výšku, počet a frekvenciu splátok a nemusí obsahovať presné určenie, aká časť každej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť sa použije na splátku bežných úrokov a poplatkov. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne ho zmenil a žalobe vyhovel.

4. Žalovaný k odvolaniu žalobcu v písomnom vyjadrení navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny. Uviedol, že právny systém SR nie je založený na rozhodnutiach Súdneho dvora EÚ, a preto tento rozsudok nemôže byť základom pre priznanie nároku žalobcu. Poznamenal, že doposiaľ už zaplatil žalobcovi sumu 1431,79 eura, preto je toho názoru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné.

5.1 K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý poukazuje na ust. čl. 10 ods. 2 písm. h), i) smernice 2008/48 ES uviedol, že v súlade s eurokonformným výkladom zákona o spotrebiteľských úveroch možno konštatovať, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje náležitosť v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona 258/2001 Z.z. aj vtedy, ak jednotlivé položky, ktoré má dlžník uhradiť v súlade so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, sú uvedené spolu v jednej splátke. Uvedená právny názor žalobcu je v úplnom súlade s Rozsudkom Súdneho dvora EÚ zo dňa 09.11.2016 vo veci C42/15. Súdny dvor EÚ bez výhrad patrí k najvyššej súdnej autorite, a teda jeho záver, že „zmluva nemusí spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny“, musí byť zohľadnený pri výklade dotknutého ustanovenia právneho poriadku SR. Záverom žalobca dodal, že z predložených poštových poukazov žalovaného je zrejmé, že niektoré úhrady žalovaný uskutočnil ešte pred začatím daného sporu a niektoré v priebehu konania. Úhrady, ktoré žalovaný uskutočnil v priebehu konania, žalobca zohľadnil v podaniach zo dňa 06.02.2014, 23.06.2014 a 09.11.2016, ktorými zobral žalobu v zodpovedajúcej časti späť. Následne žalovaný žiadne ďalšie úhrady neuskutočnil.

5.2 V ďalšom písomnom podaní žalobca poukázal na Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.02.2018, sp.zn. 3 Cdo 146/2017, ktorým Najvyšší súd SR vyriešil právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a to, že nemožno od dodávateľov žiadať, aby v úverových

zmluvách presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky).

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania, dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušiť vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7.1 Žalobca sa podanou žalobou doručenou súdu dňa 17.12.2012 domáhal zaplatenia sumy 2.282,78 eura s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že žalobca (Home Credit Slovakia a.s.) uzavrel so žalovaným úverovú zmluvu dňa 3.6.2009, na základe ktorej mu poskytol sumu 1400 eur. Úver mal žalovaný vrátiť v 72 mesačných splátkach po 41,79 eura. Z dôvodu omeškania so splácaním bol žalovaný vyzvaný listom zo dňa 29.12.2009 k splateniu celého zostatku úveru vo výške 2682,78 eura v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Žalovaná suma bola tvorená z istiny a zosplatennej istiny vo výške 1197,48 eura, úroku z vyššie uvedenej zosplatennej istiny vo výške 1085,30 eura, úroku z omeškania od zosplatenia do dňa podania návrhu na vydanie platobného rozkazu vo výške 597,03 eura ako aj požadovaného úroku z omeškania vo výške 0,024 % denne zo sumy 2282,78 eura od 11.12.2012 do zaplatenia.

7.2 Žalobca v priebehu konania vzhľadom na úhrady zo strany žalovaného zobral žalobu späť, a to podaniami zo dňa 06.02.2014 v sume 252 eur, dňa 23.06.2014 v sume 84 eur a podaním zo dňa 09.11.2016 v sume 650 eur. Na základe posledného podania žiadal, aby bol žalovaný zaviazaný zaplatiť sumu 1296,78 eura, kapitalizovaný denný úrok z omeškania od 30.12.2009 do 10.12.2012 vo výške 597,03 eura, kapitalizovaný denný úrok z omeškania od 11.12.2012 do 23.12.2015 vo výške 518,68 eura a úrok z omeškania vo výške 0,024% denne zo sumy 1296,78 eura od 24.12.2015 do zaplatenia.

8. Odvolací súd posudzujúc predmetnú vec v zmysle vyššie uvedeného skutkového stavu a zákonných ustanovení dospel k záveru, že dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie žalobu zamietol sú nesprávne. Je nepochybné, že medzi zmluvnými stranami bola uzatvorená úverová zmluva v zmysle ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá má povahu tzv. absolútneho obchodu. Zároveň ide o spotrebiteľský právny vzťah v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú sa vzťahuje zákon č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy. V danom prípade bola medzi stranami sporu uzatvorená písomná úverová zmluva, ktorej platnosť nebola spochybnená.

9. Zaoberajúc sa odvolacou námietkou žalobcu uvedenou v odvolaní odvolací súd uvádza, že sa nestotožňuje s výkladom súdu prvej inštancie ohľadom ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. V tejto súvislosti poukazuje na čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48/ES, podľa ktorého zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia. Podľa čl. 22 ods. 1 Smernice 2008/48/ES, keďže táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia, členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice. Podľa eurokonformného výkladu ustanovenia § 4 ods. 2 písm. i) zákona č. 258/2001 Z.z. (ako aj ust. § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z.) nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach, samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky. Pokiaľ ustanovenie § 4 ods. 2 písm. i) uvádza pojmy "výška", alebo "počet" či "termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov", je treba za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. Nakoniec uvedenej problematiky sa týkal aj Rozsudok súdneho dvora (tretia komora) z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15, ktorého predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, ktorý podal Okresný súd Dunajská Streda rozhodnutím z 19. decembra 2014 doručeným súdному dvoru 02.02.2015 v súvislosti s konaním Home Credit Slovakia, a.s. proti T. J.. Z jeho bodu 59 vyplýva, že článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej

úprave. Na uvedený rozsudok reagovala aj legislatíva zákonom z 12. októbra 2017 č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, a ktorým došlo k zmene ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i/ zákona 129/2010 Z.Z. v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 1. mája 2018 slová "a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov" nahrádzajú slovami "frekvenciu splátok a". V dôvodovej správe k tomuto zákonu sa uvádza, že vypustenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nevyhnuté so zreteľom na závery vyjadrené v Rozsudku C-42/15. Legislatíva tak reagovala na stav, podľa ktorého niektoré sudy vykladali predmetnú vnútroštátnu úpravu nesúladne so smernicou 2008/48/ES. Na uvedenú problematiku rovnako nadviazala aj judikatúra Najvyššieho súdu, a to rozhodnutiami zo dňa 22.02.2018, sp.zn. 3 Cdo 146/2017, ako aj rozhodnutím zo dňa 17.04.2018 sp.zn. 3Cdo/56/2018.

10. Z vyššie uvedených záverov vyplýva, že súd prvej inštancie danú vec nesprávne posúdil, keď konštatoval, že predmetný úver je z dôvodu absencie rozpisu splátok na istinu, úroky, poplatky, potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov. Odvolací súd ďalej dodáva, že súd prvej inštancie sa v konaní doposiaľ nevysporiadal s námietkou premlčania, ktorá bola vznesená zo strany žalovaného v písomnom podaní zo dňa 26.2.2013 (čl. 16). Zo spisu, ako aj vyjadrenia žalobcu (čl. 27) pritom vyplynulo, že žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním dohodnutých splátok poskytnutého úveru, konkrétne so splátkou č. 2 až 6 predpísanými v období august až december 2009, ktoré žalovaný uhradil až po zosplatnení. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na ustanovenie § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Je zrejmé, že citované ustanovenie neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, ani na prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatnil (lehota na splnenie celého predčasne zosplatneného dlhu), ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. V prípade spotrebiteľskej zmluvy má pritom dodávateľ podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatnenie (§ 565 Občianskeho zákonníka) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, to však nič nemení na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta Občianskeho zákonníka), teda začína plynúť skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu. Vzhľadom k uvedenému bude potrebné, aby sa súd prvej inštancie v ďalšom konaní opätovne zaoberal žalobným nárokom aj s ohľadom na vznesenú námietku premlčania, ktorej sa súd v napadnutom rozsudku vôbec nevenoval.

11. V neposlednom rade odvolací súd uvádza, že výrok súdu prvej inštancie o trovách konania v nadväznosti na jeho odôvodnenie považuje za absolútne nepreskúmateľný. Súd prvej inštancie trovy konania odôvodnil ust. § 257 CSP v spojení s článkom 2 ods. 1 Základných princípov CSP, bez toho, aby riadne vysvetlil, v čom spočívajú dôvody hodné osobitného zreteľa. Navyše chybné uviedol, že v uvedenom spore boli žalobca aj žalovaný zhodne zastúpení advokátmi, čo zo spisu vôbec nevyplýva. Súd prvej inštancie rozhodol jediným výrokom o nároku na náhradu trov konania, čo odvolací súd nepovažoval za správne. Súd prvej inštancie rozhodol prvým výrokom rozsudku o čiastočnom zastavení konania a druhým výrokom rozhodol o zamietnutí žaloby. V prípade zastavenia konania (resp. čiastočného zastavenia) súd posudzuje nárok na náhradu trov konania v zmysle ust. § 256 CSP, a preto aj výrokom v rozhodnutí určí, ktorá strana má v tejto časti nárok na náhradu trov konania, t.j. ktorá strana procesne zavinila zastavenie konania. Pri rozhodovaní vo veci samej súd zase náhradu trov konania posudzuje podľa ust. § 255 CSP a tiež výrokom rozhodne kto a v akom pomere znáša náhradu trov konania. Súd prvej inštancie takto nepostupoval pri posudzovaní nároku na náhradu trov konania a rozhodol jediným výrokom zahrňujúcim celé trovy konania.

12. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil v napadnutom zamietajúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania a vec podľa § 391 ods. 2 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie bude postupovať v zmysle záverov odvolacieho súdu. Súd prvej inštancie následne opätovne rozhodne, pričom toto svoje rozhodnutie riadne odôvodní. Právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 ods. 2 CSP). V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov, vrátane odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

13. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).